

KRITIKA

Raztopljenost v ljubiteljskem soočanju idej

ODER

Laura Wade: Dragi, doma sem!

Režija Nina Šorak

Mestno gledališče ljubljansko

✚ Nika Arhar

Z izbiro uvodne uprizoritve sezone na Mali sceni Mestno gledališče ljubljansko združuje prizadevanja po predstavljanju sodobne svetovne dramatike in nagovarjanju širšega občinstva. Z naslanjanjem na aktualne trende Zahoda, vprašanjem izbire življenjskega sloga in identitetne podobe med patriarhalnimi, feminističnimi in kapitalističnimi potrošniškimi paketi ter z retro ikonografijo se besedilo britanske dramatičarke na videz promovira kar samo. A navzlic ironičnem prizvoku naslova je preveč potopljeno v omejeno imaginacijo sodobne popularne kulture in opravljanje ljubiteljske diagnostike našega časa, da bi premoglo kaj resne refleksije in lucidnega humorja. Navsezadnje gre za komedijo, kakršno si je lažje predstavljati v komercialnem kontekstu turistične kulture.

Dragi, doma sem! uprizarja zloščeno reklamno podobo, iluzijo osrednje junakinje, in Iva Krajnc Bagola blesti v vlogi Judy, ženske iz sodobnega časa, a vendarle gospodinje v skrbno urejenem domu, suvereno lahkotna je, kot da bi stopila iz filma na ozadju ameriških petde-

setih let prejšnjega stoletja, scela v slogu prave, tudi vedenjske mode tega obdobja. Jure Henigman kot soprog Johnny je sicer moški, ki nosi denar, a v igralskem izrazu zadržan, saj mu uprizoritev ne dopušča karakterne izostritve, ki bi razburkala sladkobnost te srečne domačnosti. V središču je Judy, idejno in posledično tudi igralsko, njena odločitev za življenje kot iz petdesetih pa predmet analize, ki se odvije prek stikov z okoljem. Mama (Bernarda Oman), ki je Judy vzgajala v komuni, izraža nerazumevanje feministične in politične podlage njene svobodne izbire ter ji očita eskapistični luksuz, prijateljica (Tjaša Železnik) nastopi kot previdna in prijazna zaslisevalka, njen mož (Uroš Smolej) svojo naklonjenost postopoma razkrije kot gladko podmazani šovinizem, Johnnyjeva šefica (Viktorija Bencik Emeršič), ki jo lahko razumemo tudi kot reminiscenco Judyjine karierne preteklosti, pa predstavlja nezainteresiranost za ekscesni odmik od neomejenosti neoliberalističnih potencialov.

Te osebe nimajo odmerjenega polnopravnega mesta v igri, prej so oblikovane kot nosilci različnih pogledov na Judyjino pozicijo in podporni stebri, prek katerih naj se ta izbistri. Dialogi ostajajo na površinski ravni reduciranih in enoplastnih idej. K temu prispeva še poudarjanje ekstremov, jasno obsojenih

na prepad – na eni strani nepojasnjena fiksacija na petdeseta, utemeljena le v potrebi po pristnejših odnosih, na drugi nevdržne norme sodobne ekonomije in politike. V tem komičnem zastavku enostavno ni prostora za poglobljanje trpko ironičnih zarez in prevpraševanje paradoksov, kot jih vsebuje upravljanje zasebnega življenja.

Uprizoritev sicer daje vedeti, da se režiserka Nina Šorak in dramaturginja Eva Mahkovic teh pomanjkljivosti zavedata; do vsebine vzpostavita nujno potrebno distanco in jo postavita v nov kontekst, kot igro v igri. Takšno situacijo v celoti začrta že scenografija Branka Hojnika, ki nevsiljivo nakazuje, da gre za prizorišče snemanja, režiserka pa igralce posede ob rob odra, od koder opazujejo ali komentirajo dogajanje v Judyjinem domu z besedami iz didaskalij, kot v pogledu režiserja. Poudari skratka, tudi z nekaj drugimi potujitvenimi elementi, da gre za fikcijo, s čimer preseže neposredno naivnost zgodbe v odrskem kontekstu, a le s prevodom njene ideje v uprizoritveni položaj. S tem se odmakne od pravljčnosti zgodbe (v skladu s tem spremeni tudi konec, ki ni več pomirljiva izpeljava v stilu ljudske modrosti, temveč trpka realna posledica), žal pa ne tudi od pravljčne preprostosti uprizoritve. ✕

Komedija Dragi, doma sem! uprizarja iluzijo osrednje junakinje Judy (Iva Krajnc Bagola) kot zloščeno reklamno podobo, s čimer preseže neposredno naivnost besedila, vendar resnejše refleksije ne zmore ponuditi. Peter Giodani